

Materiał porównawczy
do ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r.

o zmianie ustawy o świadczeniach przedemerytalnych
(druk nr 1056)

USTAWA z dnia 30 kwietnia 2004 r. O ŚWIADCZENIACH PRZEDEMERYTALNYCH
(Dz. U. Nr 120, poz. 1252 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33)

Art. 2.

1. Prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która:
- 1) do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta oraz 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub
 - 2) do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001), zwanej dalej "ustawą o promocji zatrudnienia", w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn, lub
 - 3) do dnia ogłoszenia upadłości prowadziła nieprzerwanie i przez okres nie krótszy niż 24 miesiące pozarolniczą działalność, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.¹⁾), zwanej dalej "ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych", i za ten okres opłacała składki na ubezpieczenia społeczne oraz do dnia ogłoszenia upadłości ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta i 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub
 - 4) zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 30 dni od dnia ustania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, pobieranej nieprzerwanie przez okres co najmniej 5 lat, i do dnia, w którym ustało prawo do renty, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna i osiągnęła okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

- 5) do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn, lub
 - 6) do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego, z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiadała okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 34 lata dla kobiet i 39 lat dla mężczyzn.
2. Za okres uprawniający do emerytury, o którym mowa w ust. 1, uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, Nr 64, poz. 593 i Nr 99, poz. 1001), zwanej dalej "ustawą o emeryturach i rentach z FUS".
 3. Świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:
 - 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
 - 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
 - 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.
 4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na wniosek osoby zainteresowanej, może przywrócić termin złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3 pkt 3.
 5. Do okresu 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ust. 3, wlicza się:
 - 1) okresy, za które, zgodnie z art. 75 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia, prawo do zasiłku dla bezrobotnych nie przysługiwało;
 - 2) okresy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych podjętego w tym okresie; w przypadku gdy zatrudnienie lub inna praca zarobkowa ustanie po upływie 6-miesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje, jeżeli wniosek o przyznanie tego świadczenia zostanie złożony w terminie nieprzekraczającym 14 dni od dnia ustania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.
- <5a. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio do terminu złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 5 pkt 2.>**
6. Prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje również osobom, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20 i Nr 96, poz. 959), po spełnieniu warunków, o których mowa w ust. 3.

Art. 5.

- [1. Świadczenie przedemerytalne ulega zmniejszeniu lub zawieszeniu, na zasadach określonych w ust. 2-8 w przypadku osiągnięcia przychodu, o którym mowa w art. 104 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zwanego dalej "przychodem".
2. Świadczenie przedemerytalne ulega zmniejszeniu, jeżeli łączna kwota świadczenia przedemerytalnego i przychodu przekracza miesięcznie kwotę 50 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do celów emerytalnych, zwaną dalej "dopuszczalną kwotą przychodu", a przychód nie jest jednak wyższy niż kwota 70 % tego wynagrodzenia, zwana dalej "graniczną kwotą przychodu".
3. Jeżeli łączna kwota świadczenia przedemerytalnego i przychodu przekracza dopuszczalną kwotę przychodu, świadczenie przedemerytalne ulega zmniejszeniu o kwotę tego przekroczenia pomniejszoną o obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne należne od ubezpieczonego, ustalone od kwoty tego przekroczenia, z zastrzeżeniem ust. 4.]
- <1. Świadczenie przedemerytalne ulega zmniejszeniu lub zawieszeniu, na zasadach określonych w ust. 2-5, 7 i 8, w przypadku osiągnięcia przychodu, o którym mowa w art. 104 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zwanego dalej „przychodem”.**
- 2. Świadczenie przedemerytalne ulega zmniejszeniu, jeżeli kwota przychodu przekracza miesięcznie kwotę 25 % przeciętnego wynagrodzenia w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do celów emerytalnych, zwaną dalej „dopuszczalną kwotą przychodu”, nie przekracza jednak kwoty 70 % tego wynagrodzenia, zwanej dalej „graniczną kwotą przychodu”.**
- 3. Jeżeli kwota przychodu przekracza dopuszczalną kwotę przychodu, świadczenie przedemerytalne ulega zmniejszeniu o kwotę tego przekroczenia, z zastrzeżeniem ust. 4.>**
4. W przypadku, gdy w wyniku zmniejszenia, o którym mowa w ust. 3, kwota świadczenia przedemerytalnego byłaby niższa niż 335 zł, świadczenie przedemerytalne wynosi 335 zł, z zastrzeżeniem ust. 5. Do kwoty świadczenia przedemerytalnego w wysokości 335 zł art. 3 ust. 2 stosuje się odpowiednio.
5. W przypadku gdy kwota przychodu przekracza graniczną kwotę przychodu, świadczenie przedemerytalne ulega zawieszeniu.
- [6. Jeżeli wysokość świadczenia przedemerytalnego jest wyższa od dopuszczalnej kwoty przychodu, świadczenie to podlega zawieszeniu, niezależnie od kwoty uzyskiwanego przychodu.]
7. Przychód uważa się za osiągnięty w miesiącu, w którym został wypłacony.
8. Przy ustalaniu przychodu nie uwzględnia się kwot przychodu należnych za okres przed dniem, od którego ustalono prawo do świadczenia przedemerytalnego.

[Art. 6.

1. Rozliczenie przychodu następuje w formie rozliczenia rocznego, po zakończeniu roku rozliczeniowego, ustalonego od dnia 1 marca każdego roku do ostatniego dnia lutego następnego roku.
2. W celu ustalenia, czy zaistniały okoliczności powodujące zmniejszenie lub zawieszenie świadczenia przedemerytalnego, organ rentowy porównuje:
- 1) łączną kwotę świadczenia przedemerytalnego i przychodu uzyskaną w roku rozliczeniowym z roczną dopuszczalną kwotą przychodu,

- 2) kwotę przychodu, uzyskanego w roku rozliczeniowym z roczną graniczną kwotą przychodu,
- z tym że okres, z którego ustala się kwoty roczne, ulega odpowiedniemu skróceniu w roku rozliczeniowym, w którym prawo do świadczenia przedemerytalnego powstało, ustalo lub wypłata tego świadczenia była wstrzymana z przyczyn określonych w art. 4 ust. 2 lub 4.
3. Jeżeli łączna kwota świadczenia przedemerytalnego i przychodu uzyskana w roku rozliczeniowym przekroczyła roczną dopuszczalną kwotę przychodu, a kwota przychodu uzyskanego w roku rozliczeniowym nie przekroczyła rocznej granicznej kwoty przychodu, organ rentowy ustala łączną kwotę zmniejszenia w roku rozliczeniowym, zgodnie z art. 5 ust. 3, z uwzględnieniem art. 5 ust. 4.
4. Jeżeli kwota przychodu uzyskanego w roku rozliczeniowym przekroczyła roczną graniczną kwotę przychodu, organ rentowy ustala, że w roku rozliczeniowym świadczenie przedemerytalne podlegało zawieszeniu.
5. Jeżeli w roku rozliczeniowym suma kwot świadczenia przedemerytalnego, o które świadczenie przedemerytalne zostało zmniejszone, lub kwot zawieszonych była niższa niż suma kwot wynikających z przepisów art. 5 ust. 3-5, organ rentowy ustala kwotę nienależnie pobranych świadczeń i dochodzi ich zwrotu na zasadach przewidzianych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.
6. Jeżeli kwota przychodu uzyskanego w roku rozliczeniowym nie powodowała zmniejszenia świadczenia przedemerytalnego lub zawieszenia tego świadczenia, a w okresie tego roku świadczenie przedemerytalne było zawieszane lub zmniejszone - organ rentowy dokonuje zwrotu kwoty świadczenia, wynikającej z rozliczenia.
7. Osoba pobierająca świadczenie przedemerytalne jest obowiązana niezwłocznie powiadomić organ rentowy o osiągnięciu przychodu oraz o wysokości tego przychodu, a po zakończeniu roku rozliczeniowego, w terminie do dnia 31 maja następnego roku, o wysokości przychodu uzyskanego w roku rozliczeniowym.
8. Obowiązek powiadomienia, o którym mowa w ust. 7, spoczywa odpowiednio na pracodawcy i zleceniodawcy, a w przypadku osoby pełniącej służbę na właściwej jednostce organizacyjnej.
9. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ogłasza, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" co najmniej na 7 dni roboczych przed najbliższym terminem waloryzacji, przewidzianej w ustawie o emeryturach i rentach z FUS, obowiązujące na okres od dnia 1 marca, rozpoczynającego rok rozliczeniowy, w którym przeprowadzana jest waloryzacja emerytur i rent, do końca lutego roku, w którym zostanie przeprowadzona kolejna waloryzacja:
- 1) dopuszczalne kwoty przychodu oraz graniczne kwoty przychodu, ustalone na podstawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji, ogłoszonego do celów emerytalnych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, z zaokrągleniem do 10 groszy w górę,
 - 2) roczną dopuszczalną kwotę przychodu oraz roczną graniczną kwotę przychodu - dla każdego, w tym okresie, roku rozliczeniowego, stanowiące - odpowiednio - dwunastokrotność kwot, o których mowa w pkt 1, z zastrzeżeniem ust. 10 i art. 28.
10. W latach rozliczeniowych przypadających między terminami waloryzacji obowiązują kwoty ogłoszone w komunikacie, o którym mowa w ust. 9, ustalone dla roku rozliczeniowego, w którym przeprowadzono ostatnią waloryzację emerytur i rent.]

<Art. 6.

1. Rozliczenie przychodu następuje po zakończeniu roku rozliczeniowego, ustalonego od dnia 1 marca każdego roku do ostatniego dnia lutego następnego roku, w formie rozliczenia rocznego lub miesięcznego, w zależności od tego, która forma rozliczenia jest dla świadczeniobiorcy korzystniejsza.
2. Osoba pobierająca świadczenie przedemerytalne jest obowiązana niezwłocznie powiadomić organ rentowy o osiągnięciu przychodu oraz o wysokości tego przychodu, a po zakończeniu roku rozliczeniowego, w terminie do dnia 31 maja następnego roku, o wysokości przychodu uzyskanego w roku rozliczeniowym, z uwzględnieniem przychodów uzyskanych w kolejnych miesiącach tego roku.
3. Obowiązek powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, spoczywa odpowiednio na pracodawcy i zleceniodawcy lub innym płatniku składek, a w przypadku osoby pełniącej służbę – na właściwej jednostce organizacyjnej.
4. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ogłasza, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, co najmniej na 7 dni roboczych przed najbliższym terminem waloryzacji, obowiązujące w kolejnym roku rozliczeniowym:
 - 1) dopuszczalną kwotę przychodu oraz graniczną kwotę przychodu, ustalone na podstawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji, ogłoszonego do celów emerytalnych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, z zaokrągleniem do 10 groszy w górę;
 - 2) roczną dopuszczalną kwotę przychodu oraz roczną graniczną kwotę przychodu – dla każdego roku rozliczeniowego, stanowiące – odpowiednio – dwunastokrotność kwot, o których mowa w pkt 1.>

<Art. 6a.

1. W celu dokonania rozliczenia rocznego organ rentowy ustala łączną kwotę przychodu osiągniętą w okresie roku rozliczeniowego i porównuje ją z:
 - 1) roczną dopuszczalną kwotą przychodu,
 - 2) roczną graniczną kwotą przychodu– z tym że okres, z którego ustala się kwoty roczne, ulega odpowiedniemu skróceniu w roku rozliczeniowym, w którym prawo do świadczenia przedemerytalnego powstało, ustalo lub w którym wypłata tego świadczenia była wstrzymana z przyczyn określonych w art. 4 ust. 2 lub 4 lub na podstawie art. 103 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.
2. Jeżeli kwota przychodu uzyskana w roku rozliczeniowym przekroczyła roczną dopuszczalną kwotę przychodu, nie przekroczyła jednak rocznej granicznej kwoty przychodu, organ rentowy ustala łączną kwotę zmniejszenia w roku rozliczeniowym zgodnie z art. 5 ust. 3, z uwzględnieniem art. 5 ust. 4.
3. Jeżeli kwota przychodu uzyskanego w roku rozliczeniowym przekroczyła roczną graniczną kwotę przychodu, organ rentowy ustala, że w roku rozliczeniowym świadczenie przedemerytalne podlegało zawieszeniu.

4. Jeżeli w roku rozliczeniowym świadczenie przedemerytalne zostało wypłacone w wysokości innej niż wynikająca z rozliczenia, o którym mowa w ust. 1–3, w przypadku gdy kwota wypłaconych świadczeń:

- 1) była wyższa od kwoty wynikającej z rozliczenia – organ rentowy ustala kwotę nienależnie pobranych świadczeń i dochodzi jej zwrotu na zasadach przewidzianych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS;
- 2) była niższa od kwoty wynikającej z rozliczenia – organ rentowy dokonuje zwrotu kwoty świadczenia.

Art. 6b.

1. W celu dokonania rozliczenia miesięcznego organ rentowy ustala kwoty przychodu osiągnięte przez osobę uprawnioną do świadczenia przedemerytalnego w okresie kolejnych miesięcy roku rozliczeniowego i porównuje je z kwotami przychodu: dopuszczalną i graniczną, a następnie:

- 1) ustala kwoty nienależnie pobranych świadczeń i dochodzi ich zwrotu na zasadach przewidzianych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS, jeżeli kwota wypłaconych świadczeń była wyższa od kwoty wynikającej z rozliczenia;
- 2) dokonuje zwrotu kwoty świadczenia, jeżeli kwota wypłaconych świadczeń była niższa od kwoty wynikającej z rozliczenia.

2. Do miesięcznego rozliczania świadczeń art. 6a stosuje się odpowiednio.>

Art. 11.

W sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy:

[1) *art. 78-81, art. 88-94, art. 98, art. 114, art. 116 ust. 1b i 2, art. 117 ust. 1-4, art. 118 ust. 1-5, art. 121, art. 122 ust. 1, art. 124, art. 125a, art. 128, art. 129 ust. 1, art. 130 ust. 2 i 3, art. 132 i 133, art. 134 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5 oraz ust. 2 pkt 2 i 3, art. 135, art. 138-140, art. 141 ust. 1-3 oraz art. 142-144 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy czym kwotę wolną od potrąceń i egzekucji ustala się według zasad określonych dla emerytury;*]

<1) **art. 78–81, art. 88–94, art. 98, art. 103 ust. 3, art. 114, art. 116 ust. 1b i 2, art. 117 ust. 1–4, art. 118 ust. 1–5, art. 121, art. 122 ust. 1, art. 124, art. 125a, art. 128, art. 129 ust. 1, art. 130 ust. 2 i 3, art. 132, art. 133, art. 134 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5 oraz ust. 2 pkt 2 i 3, art. 135, art. 138–140, art. 141 ust. 1–3 oraz art. 142–144 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy czym kwotę wolną od potrąceń i egzekucji ustala się według zasad określonych dla emerytury;**>

2) art. 80 pkt 1-4, art. 82, art. 84 ust. 1, 4a, 6-8e i 11 oraz art. 85 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Art. 25.

1. Zasiłki przedemerytalne przyznane na zasadach określonych w ustawie o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu stają się zasiłkami w rozumieniu niniejszej ustawy, z tym że zachowuje się je w dotychczasowej wysokości i z dniem 1 sierpnia 2004 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przejmie zadania związane z ich wypłatą.
2. Zasiłki przedemerytalne podlegają waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

[3. W zakresie ustania, zmniejszenia i zawieszenia prawa do zasiłku przedemerytalnego oraz wstrzymania jego wypłaty art. 4-6 stosuje się odpowiednio.]

<3. Do ustania, zmniejszenia i zawieszenia prawa do zasiłku przedemerytalnego oraz wstrzymania jego wypłaty przepisy art. 4–6b stosuje się odpowiednio.>

4. W przypadku zbiegu prawa do zasiłku przedemerytalnego z prawem do renty rodzinnej wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez uprawnionego.
5. W zakresie kompletowania, sposobu przekazywania informacji i dokumentacji oraz powiadamiania osób uprawnionych o przejęciu wypłaty zasiłków przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, przekazywanej organom rentowym przez powiatowe urzędy pracy, art. 24 stosuje się odpowiednio.
6. Zasiłki przedemerytalne oraz koszty ich obsługi są finansowane ze środków Funduszu Pracy.